

D Z I E N N I K O B O Z O W Y

A P W

M.p. wtorek 7 sierpnia 1945 r.

Rok II. Nr.163 (439)

B O M B A A T O M O W A Z M I E N I C M O Ż E L O S Y Ś W I A T A

Jedna bomba = najsilniejsze trzęsienie ziemi - Możliwość zupełnej rewolucji w przemyśle

Wojna z Japonią skończy się wkrótce

M.p. 7.VIII. Prasa i radio całego świata omawiają dziś wyłącznie prawie ujawniony w Londynie i Waszyngtonie fakt wynalezienia bomby atomowej i zrzucenia pierwszej takiej bomby na okręg Hiroshima w Japonii. W naprężeniu oczekiwane jest ogłoszenie wyników spustoszenia, jakiego dokonała ta bomba. W dniu wczorajszym samoloty wywiadowcze nie mogły przywieźć żadnych meldunków, albowiem nad terenem bombardowania unosiła się kłębu dymu i pyłu, uniemożliwiająca wszelką obserwację. Z komunikatu rozgłośni japońskiej Osaka wiadomo tylko, że w całym okręgu Hiroshima wstrzymany został zupełnie ruch kolejowy. Prasa brytyjska podkreśla, że wynalezienie przez Anglików i Amerykan bomb atomowej jest faktem o znaczeniu równym zwycięstwu nad Niemcami. Nie jest to tylko wynalazek wojenny, który zmienia całkowicie możliwości walki, ale może on również wywołać całkowitą rewolucję w przemyśle. Sir John Anderson, który nadzorował prace badawcze w W. Brytanii, oświadczył, że na tych samych zasadach, na jakich skonstruowano bombę atomową, będzie mogła być wytwarzana energia do poruszania maszyn. Zastosowanie tego wynalazku w przemyśle wymagać będzie niewątpliwie jeszcze lat badań. Najwybitniejsi uczeni wyrażają pogląd, że ten epokowy wynalazek doprowadzić może do upadku znaczenia ropy, węgla i energii elektrycznej. Oto nagłówki, jakimi prasa londyńska zaopatruje dziś całe kolumny, poświęcone epokowemu wydarzeniu: "Wielkie ujarzmienie sił natury", (News Chronicle), "Rewolucja w historii wojen" (Times), "Najstraszniejsza broń w dziejach ludzkości" (Daily Mail). Dzienniki piszą, że po tym wynalazku jeżeli ludzkość nie zabezpieczy pokoju - stoczy się w otchłach zniszczenia. Fakt, że wynalazek ten doprowadzi do szybkiego końca Japonii - stanowi tylko jeden aspekt sprawy. Wynalezienie bomby atomowej zmienić może zupełnie bieg historii. Już najogólniejsze dane, dotyczące bomby atomowej, ilustrują jasno doniosłość tego odkrycia.

Nowy Jork 7.VIII. Ujawniono, że zrzucenie jednej bomby atomowej na miasto wywołuje zniszczenie, równe spustoszeniu, jakie powoduje najcięższe trzęsienie ziemi. Wszystko ulega zniszczeniu w promieniu przynajmniej 3 kilometrów. Jedna bomba atomowa posiada moc niszczytelką 2 tysiące razy większą, niż najpotężniejsza dotychczas bomba brytyjska 10-tonowa, napełniona najsilniejszym materiałem wybuchowym TNT. Jedna bomba zatem odpowiada sile wybuchowej bomb, dla zrzucenia których potrzeba było dotychczas 2 tysiące nadfortec. Bomby atomowe są bardzo małe i jeden samolot może ich zabrać 10. W ten sposób jeden bombardier będzie mógł zrzucić bomby o sile wybuchowej, odpowiadającej ładunkowi, który musiałby być przewieziony przez 20 tysięcy nadfortec.

HISTORYCZNA PRÓBA NA PUSTYNI

Waszyngton 7.VIII. Ogłoszony dziś komunikat oficjalny opisuje próbę, jakiej dokonano z bombą atomową na pustyni w stanie Nowy Meksyk. Po wybuchu bomby cała okolica zalana została oślepiającym światłem, silniejszym niż najjaśniejsze promienie słoneczne. Kłęby dymu i pyłu unosiły się na wysokość 13-tu kilometrów. Podmuch był tak silny, że przewróciło się 2-ch ludzi, którzy stali w odległości 9 kilometrów od miejsca wybuchu. Wieża stalowa z której rzucono bombę - ulotniła się bez śladu.

CHURCHILL UJAWNIA WYSIŁKI NAD WYNALEZIENIEM BOMBY ATOMOWEJ

Dramatyczny wyścig między uczonymi anglosaskimi a Niemcami

Londyn 7.VIII. Premier Attlee ogłosił komunikat Churchilla o pracach, jakie podjęte zostały nad wynalezieniem bomby atomowej. Badania w tej sprawie rozpoczęły uniwersytety brytyjskie już w roku 1939. W sierpniu 1941 przewodniczący komisji badawczej zawiadomił Churchilla, że osiągnięto zasadnicze postępy i wówczas nadzór nad całą akcją objął sir John Anderson, lord - przewodniczący rady, późniejszy minister skarbu. Komitet szefów sztabów brytyjskiego i amerykańskiego uznał prace nad wynalezieniem bomby atomowej za najważniejszą sprawę. Badania te otrzymały pierwszeństwo zarówno co do dostarczenia rąk roboczych, (dalszy ciąg na str. 2.)

CHURCHILL UJAWNIA WYSIŁKI NAD WYNALEZIENIEM BOMBY ATOMOWEJ

"Dzięki Bogu, że uczeni anglosascy prześcignęli Niemców - Historyczny wypad komandosów
(ciąg dalszy ze str. 1.)

jak i potrzebnych surowców. Latem roku 1942 powzięto decyzję budowy olbrzymich zakładów dla produkcji bomb atomowych. Postanowiono budować je w Stanach Zjednoczonych, albowiem Anglia zaabsorbowana była całkowicie produkcją sprzętu wojennego i amunicji, a ponadto leżała w zasięgu lotnictwa niemieckiego. W budowie zakładów współdziałali uczeni brytyjscy, Kanada dostarczyła cennych surowców i terenów do badań. Niemcy prowadzili badania nad wynalezieniem bomby atomowej od roku 1940, a w roku 1943 przeprowadzali doświadczenia w Norwegii zakrojone na szeroką skalę. Doniesienia o miejscach tych doświadczeń otrzymał sztab brytyjski od podziemnego ruchu norweskiego. Lotnictwo amerykańskie i brytyjskie dokonało szeregu nalotów i zniszczono liczne laboratoria. Ponadto zorganizowano 2 wypadki komandosów brytyjskich i norweskich, z których jeden był szczególnie skuteczny. Zniszczono wówczas wielkie składy "ciężkiej wody", stanowiącej jeden ze składników produkcji bomb atomowych. Dzięki Bogu - mówi Churchill w swym komunikacie - że uczeni brytyjscy i amerykańscy prześcignęli Niemców. Prace niemieckie były już daleko zaawansowane. Gdyby Niemcy wynaleźli bombę atomową wcześniej niż my - zmieniliby to koleje wojny. W brytyjskich i amerykańskich kołach wtajemniczonych próby niemieckie wynalezienia bomby atomowej budziły wielkie obawy. W zakończeniu swego komunikatu Churchill podkreśla, że ten epokowy wynalazek zmusza nas do poważnych refleksyj. Trzeba przypuszczać, że nakłoni on wszystkich raczej do pokoju niż do obrócenia świata w perzynę.

Londyn 7.VIII. Ujawniono dziś, że prace nad wynalezieniem bomby atomowej prowadzili najwybitniejsi uczeni angielscy. Znajdowali się wśród nich: sir George Paget Thomson, jeden z najwybitniejszych autorytetów w dziedzinie badań atomowych, laureat nagrody Nobla; sir James Chadwick, który w roku 1932 zmienił teorię istoty materii, również laureat Nobla; prof. Cockcroft, który pierwszy rozbił atom; prof. Feather, który pierwszy dokonał rozbitcia atomu tlenu.

Londyn 7.VIII. W badaniach nad bombą atomową brał również udział słynny uczonec duński Nils Bohr, laureat Nobla. Prowadził on swe prace badawcze tuż pod bokiem Gestapo w wielkim laboratorium w Kopenhadze. W roku 1943 zbiegł z Danii do Anglii. Niemcy mieli wówczas pewne podejrzenia co do prac prof. Bohra i przeprowadzili najściślejszą rewizję w pozostawionym przez niego laboratorium. Nie znaleźli jednak niczego.

Sztokholm 7.VIII. Uczeni szwedzcy wyrażają pogląd, że gdyby Niemcy zdołali ukończyć badania nad bombą atomową w marcu - w kwietniu wygraliby wojnę. Obecnie los Japonii jest przypieczętowany i wojna powinna się skończyć najdalej w ciągu kilku tygodni. Jeden z uzo-nych szwedzkich pisze, iż zrzucenie bomby atomowej w krater jednego z wielkich wulkanów japońskich spowodowałoby mogło następstwa, których nie można przewidzieć.

MIKOŁAJCZYK PODEJMUJE ZUKOWA I ROKOSSOWSKIEGO

M.p. 7.VIII. Dzisiejsze ranne depeche doniosły, że Żukow i Rokossowski przybyli do Warszawy, gdzie podejmowani byli uroczystie przez Mikołajczyka.

OBRADY U.N.R.R.A. W LONDYNIE

Londyn 7.VIII. Dziś rozpoczyna się w Londynie trzecia sesja rady U.N.R.R.A., która jest jednocześnie pierwszą sesją tej rady w Europie. Dwie poprzednie sesje odbywały się w St. Zjednoczonych i Kanadzie, które były głównymi krajami zaopatrującymi. Obecnie U.N.R.R.A. kieruje swą akcją w Europie z Londynu.

PREMIER CHIŃSKI W MOSKWIE

Moskwa 7.VIII. Jutro spodziewane jest przybycie do Moskwy premiera chińskiego Soonga wraz z nowym ministrem spraw zagranicznych dr. Wangem. Podejmą oni dalsze rokowania.

PROPOZYCJE GEN. FRANCO ODRZUCONE

Sztokholm 7.VIII. Prasa szwedzka donosi, że gen. Franco wystosował do rządów brytyjskiego i amerykańskiego swe propozycje. Franco proponuje zmianę reżimu w Hiszpanii pod jego własnym kierownictwem i przeprowadzenie powszechnych wyborów. Otrzymał na to - według doniesień dzienników sztokholmskich - odpowiedź, że tego rodzaju propozycje nie mogą być przyjęte przez "wielką trójkę".

ŻYDZI ZŁOZUCIE CHCIELI SPADOCHRONIARZY W POLSCE

Londyn 7.VIII. Na kongresie syjonistycznym przedstawiciel Agencji Żydowskiej Czertok ujawnił, że Agencja Żydowska zaproponowała aliantom w roku 1942 zrzucenie w Polsce spadochroniarzy żydowskich dla przyśpieszenia i pomocą istniejącym tam żydowskim grupom oporu. Propozycję tę ponowiono, gdy nadeszły wiadomości o powstaniu w getto warszawskim. Propozycję tę odrzucono, uważając ją za niewykonalną, a ponadto aliantów stali na stanowisku, że zrealizowanie jej pogorszyłoby jeszcze sytuację Żydów w Polsce.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Nowy Jork 7.VIII. Wszędzie radiostacje amerykańskie nadają dziś dla Japonii wiadomości o bombie atomowej. Ameryka czekać będzie kilka dni na bezwarunkową kapitulację Japonii, a po tym terminie spodziewany jest masowy nalot samolotów, które zrzucą bomby atomowe, co zakończyć może wojnę.